

Sokoli nejen na komíně...

Trend mít dravce na svém komíně se v české průmyslové branži ujal. Ovšem mít sokola ještě jako maskota Sokiho a vyslat ho do škol mezi děti, aby si s ním zaskočily a zároveň se o dravcích něco dozvěděly, to má pouze energetická společnost ŠKO-ENERGO, která na dvousetmetrovém komíně své teplárny „chová“ již třetím rokem sokoly stěhovavé. A o radost z narozených mláďat se dělila v průběhu jara nejen s veřejností prostřednictvím on-line přenosů z webkamery, ale také přímo ve školách.

Sokolí rodinka ze ŠKO-ENERGO se stala velmi populární stejně jako maskot Soki – laškovně poskakující, vstřícně objímající svými křídly každé dítě, které se k němu přitulilo, byl oblíbenou atrakcí při setkáních s boleslavskými žáky. Ti se s ním v průběhu dubna a května mohli pobavit ve venkovních i vnitřních prostorách základních škol a nechat se s ním na místě zdarma vyfotit od přítomného profesionálního fotografa. Spolu se Sokim byli na místě i sokolníci s živými dravci a tým, který děti informoval o životě dravých ptáků a také o sokolích rodičích, kterým

se na mladoboleslavském komíně před Velikonocemi narodila trojčata.

Ranní ruch a radost ze zábavné návštěvy před školami utichly vždy až se zvukem prvního zazvonění. To se maskot Soki, dravci a zbytek týmu přesunuli přímo mezi školní lavice. Jakmile Soki vstoupil do tříd prvního stupně, reakce byly vždy stejné – úžas, rozzářené dětské oči a touha pohrát si s maskotem i vidět sokoly zblízka. Přesto vždy žáci trpělivě počkali, až skončí

povídání se sokolníky o životě dravců, které napjatě poslouchali. Účastníci se i vědomostních kvízů a za každou správnou odpověď se dokázali vzájemně odměnit potleskem.

Domů si pak odnesli leták s informacemi o soutěži. Také o tu byl velký zájem. Aby ne, ve hře byl iPad, iPhone, sluchátka a další ceny. Jedním z úkolů, který musel malý účastník soutěže splnit, bylo pojmenování mladoboleslavských sokolů. Návrhů padly stovky, často inspirované komiksovými a pohádkovými postavami, ale i vazbou na společnost ŠKO-ENERGO. Ta má tedy z čeho vybírat. Do té doby jsou pomyslnými jmény sokolů jen jejich ornitologická označení na kroužcích, které mají od začátku května: 1OX CX5001, 3OX CX5002, 4OX CX5003 – kratší číslo mají černě vyryté na stříbrném odečítacím kroužku na levé noze, na pravé pak mají modrý ornitologický kroužek. Dvě sokolí slečny a jeden mladík ze ŠKO-ENERGO si je už po celý svůj život ponosou s sebou na svých pařátech a díky nim bude možné dozvědět se více o jejich dalších cestách, migraci nebo o případném zahníždění na jiné průmyslové stavbě.

Je velmi pravděpodobné, že některý z nich se příští rok opět vrátí na mladoboleslavský komín, který je aktuálně nejvýchodnější českou průmyslovou stavbou, na níž se uhníždili sokoli stěhovaví. „Je to součást nové kultury provozovatelů velkých elektrárenských bloků, kteří těmto ohroženým dravcům poskytují útočiště na svých komínech,“ míní Ing. Jaromír Vorel, jednatel společnosti ŠKO-ENERGO, která úspěšně založila sokolí populaci přímo v centru středočeského města a během tří let se může pyšnit třemi trojčaty.

Na první dojem to zní jako paradox: průmyslový komín v rušném městě automobilů a na něm sokolí rodina, která konečně našla klid. V kontextu sokolího života, plného jedinečností, věrnosti, klidu i boje a milostných hrátek to však dává smysl. V době sezení na vejcích jsou totiž sokoli nejcitlivější na rušení a potřebují klid, který paradoxně na průmyslových stavbách nacházejí mnohem snadněji než v přírodě. Sokol si hnízdo nestaví, využívá buď hnízda jiných dravců, nebo připravené hliníkové budky. V České republice není skal tolik a často se na nich shromažďují turisté a horolezci a sokoly ruší. Zatímco na lidských stavbách, i přestože se to dole hemží životem, je v sokolích výšinách velký klid a úspěšnost zahníždění sokolů v průmyslových areálech je podle slov ornitologa Václava Berana 80 až 90 procent, v přírodě prý 40 až 50 procent.

Fenomén hníždění na lidských stavbách se k nám šíří od západu, z Německa. V současné době jsou budky umístěny na 40 stavbách po celé České republice, přičemž hníždění nebo přítomnost sokolího páru se zatím eviduje na 23 stavbách. Na západě počet obsazených budek

SOKOLÍ PŘÍBĚHY KOLEM NÁS

Ornitologové zaznamenávají díky kroužkování sokolů stěhovavých i „rodinné“ příběhy, a to samozřejmě nejen z prostředí průmyslových staveb. Podle ornitologa Václava Berana, který od roku 1999 okroužkoval více než 10 tisíc jedinců, jsou prý takových příběhů desítky. „Například je doloženo, že mládě z roku 2013 z Unipetrolu loni úspěšně zahníždilo na cementárně v Čížkovicích, máme doklady o opakovaném hníždění stejných párů několik let po sobě, v Lužických horách máme již patnáctiletého, stále vitálního a hnízdícího samce. Dále díky velké fluktuaci rodičovských ptáků v Broumovských horách jsme upozornili na velmi pravděpodobné přímé pronásledování (zástřely) sokolů. Výsledků je opravdu mnoho,“ shrnuje s tím, že rodinné příběhy z ptačí říše veřejnost obvykle velmi baví. To potvrzuje i sledovanost přenosu z webové kamery na komíně ŠKO-ENERGO.

Sledujte: www.sko-energo.cz
[facebook.com/SkoEnergo](https://www.facebook.com/SkoEnergo)

stále narůstá a jejich hustota roste, na východě republiky zůstávají objekty neobsazené. Sokol stěhovavý je stále kriticky ohrožený druh, takže z hlediska další kolonizace staveb dále na východě je hníždění sokolů na komíně ŠKO-ENERGO velmi významné. Sokol se dožívá přibližně dvaceti let. Když si vybere místo k hníždění, a to zůstává vhodné i v následujících letech, hnízdí zde sokoli opakovaně. V Mladé Boleslavi sokoli našli klid na předposledním ochozu komína přibližně ve 170 metrech nad zemí. Letošní trojčata se narodila v dubnu a mladoboleslavská firma si nenechala život sokolů na komíně jen pro sebe. Přímou na sokolí hnízdo totiž míří webkamera a on-line přenos v HD kvalitě je možné sledovat na stránkách www.sko-energo.cz nebo na facebookovém profilu společnosti. Kdokoli z kteréhokoli kouta republiky tak mohl sledovat celý rodinný příběh od snůšky vajec, přes narození mláďat, až po jejich první vzlety. A brzy nastane okamžik, kdy jejich křídla zasviští z komína ŠKO-ENERGO a začnou poznávat termiku v mladoboleslavském regionu.